

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi" anotācija

Nosaukums	Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi
Dokumenta veids	Latvijas Bankas noteikumi
Izdošanas pamatojums	Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma (turpmāk – Likums) 40. panta sestā un septītā daļā, 47. panta vienpadsmitā daļa, 62. panta piektā daļa un 252. panta pirmā daļa.
Mērķis un būtība	<p>Likuma 40. panta septītajā daļā noteikts Latvijas Bankas pienākums noteikt tai iesniedzamo informāciju un dokumentus, kas nepieciešami apdrošināšanas sabiedrības un ārvalsts apdrošinātāja filiāles (turpmāk abas kopā – apdrošinātājs) un pārapdrošināšanas sabiedrības (turpmāk arī – pārapdrošinātājs) uzraudzības veikšanai, tajā skaitā Likumā paredzēto atļauju un saskaņojumu saņemšanai. Ar Likuma 47. panta vienpadsmito daļu Latvijas Bankai uzdots noteikt kārtību, kādā tā izsniedz atļauju apdrošinātājam vai pārapdrošinātājam nodot visus noslēgtos apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas līgumus vai daļu no tiem. Likuma 62. panta piektajā daļā ietverts Latvijas Bankas pienākums noteikt iesniedzamos dokumentus un kārtību, kādā tā izvērtē apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja padomes locekļa (priekšsēdētāja), valdes locekļa, par risku pārvaldības funkciju atbildīgās personas, par atbilstības funkciju atbildīgās personas, par iekšējā audita funkciju atbildīgās personas, par aktuāro funkciju atbildīgās personas, par ārvalsts apdrošinātāja filiāles vadītāja, kā arī personas, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja vai ārvalsts apdrošinātāja filiāles vārdā, rada attiecīgajam subjektam civiltiesiskas saistības, amata kandidāta (turpmāk – amata kandidāts) atbilstību Likuma prasībām. Savukārt ar Likuma 252. panta pirmo daļu Latvijas Bankai uzdots noteikt informāciju, ko apdrošinātājs tai iesniedz pirms likvidācijas procesa uzsākšanas, informējot par minētā procesa uzsākšanu. Turklāt Likuma 40. panta sestajā daļā Latvijas Bankai nodrošinātas tiesības vienotas, efektīvas un konstruktīvas uzraudzības prakses un konsekventas tieši piemērojamo Eiropas Savienības tiesību aktu piemērošanas nolūkā noteikt apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomu regulējošās prasības, kas izriet no Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (turpmāk – EAAPI) pieņemtajiem lēmumiem, pamatnostādnēm un ieteikumiem.</p> <p>Šobrīd ir spēkā un minēto Likuma deleģējumu izpilda Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 29. septembra noteikumi Nr. 179 "Kārtība, kādā iesniedzama informācija un</p>

dokumenti apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas licenču, atsevišķu apdrošinātāju vai pārapdrošinātāju darbību reglamentējošo atļauju un saskaņojumu saņemšanai un informācijas un paziņojumu sniegšanai" (turpmāk – Noteikumi Nr. 179).

Savukārt saskaņā ar Latvijas Bankas likuma pārejas noteikumu 3. punktu Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ārējie normatīvie akti, kas izdoti līdz 2022. gada 31. decembrim, piemērojami līdz dienai, kad stājas spēkā attiecīgie Latvijas Bankas ārējie normatīvie akti, bet ne ilgāk kā līdz 2024. gada 31. decembrim.

Ņemot vērā minēto, Latvijas Banka ir izstrādājusi noteikumu projektu "Apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas licencēšanas, atsevišķu atļauju izsniegšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumu projekts), kas aizstās Noteikumus Nr. 179.

Noteikumu projekts pēc satura būtiski neatšķiras no Noteikumiem Nr. 179, un tajā nav iekļautas dažas prasības, kuras bija ietvertas Noteikumos Nr. 179:

1) prasība Latvijas komercsabiedrībām iesniegt auditētu gada pārskatu, lai saņemtu dažādas atļaujas (piemēram, lai saskaņotu dividenžu izmaksu);

2) prasība amatpersonas piemērotības novērtēšanai iesniegt tās personu apliecinoša dokumenta lapas kopiju, kurā norādīts vārds, uzvārds, personas kods un fotogrāfija, vai tās iecelšanai Latvijā Republikā derīga personu apliecinoša dokumenta lapas kopiju, kurā norādīts vārds, uzvārds, personas kods vai, ja tāds nav piešķirts, dzimšanas datums, kā arī dokumenta izdevējstāde;

3) prasība katru gadu iesniegt pārskatu par personām, ar kurām apdrošinātājam vai pārapdrošinātājam ir ciešas attiecības;

4) prasība informēt Latvijas Banku par apdrošinātāja vai pārapdrošinātāja juridiskās adreses maiņu.

Latvijas Banka saskatījusi iespēju no šīm prasībām atteikties, jo daļu no informācijas Latvijas Banka iegūs no publiskajos reģistros pieejamās informācijas. Attiekšanās no minētajām prasībām neietekmēs un nepasliktinās Latvijas Bankai normatīvajos aktos deleģētās uzraudzības funkcijas veikšanas kvalitāti.

<p>Leģitīmais mērķis</p>	<p>Noteikumi nepieciešami, lai Latvijas Banka atbilstoši Latvijas Bankas likuma 48. panta pirmajai un otrajai daļai nodrošinātu stabila un normatīvajiem aktiem atbilstoša finanšu sektora darbību, kā arī nodrošinātu Likumā noteiktā deleģējuma izpildi, kas iespējama, saņemot pēc iespējas precīzāku un visaptverošu informāciju, lai nodrošinātu apdrošināšanas vai pārapsedrošināšanas licenču piešķiršanas procesu, izsniegtu atsevišķas atļaujas, sniegtu saskaņojumus vai saņemtu regulāru informāciju, kas nepieciešama minētās jomas uzraudzības procesu nodrošināšanai.</p> <p>Līdz ar to šie noteikumi tiek izdoti citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzībai.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Noteikumu projekts paredz noteikt prasības informācijai un dokumentiem, kas apdrošinātājam vai pārapsedrošinātājam jāiesniedz Latvijas Bankai, lai saņemtu Likumā noteiktās atļaujas, licences vai saskaņojumus, kā arī, lai Latvijas Banka varētu veikt pilnvērtīgu Likumā noteikto apdrošināšanas un pārapsedrošināšanas darbības uzraudzību.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt vienotas un saistošas prasības finanšu tirgus dalībniekiem, ir izdot tiem saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienveidīgu piemērošanu.</p> <p>Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka izvērtēja, ka nebūtu atbilstīgi izdot, piemēram, zemāka ranga tiesību aktus, kuri nebūtu iestādei juridiski saistoši (ieteikumi).</p> <p>Izstrādājot noteikumu projektu, Latvijas Banka ir izvērtējusi to minimālo dokumentu un informācijas apjomu, kurš nepieciešams, lai Latvijas Banka varētu pārliecināties, ka apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs izpilda Likumā noteiktās prasības, un lai izsniegtu tam Likumā noteiktās atļaujas, licences vai saskaņojumus. Tāpat noteikumu projekts paredz atbrīvojumu no dokumentu vai informācijas iesniegšanas, ja Latvijas Bankas rīcībā jau ir noteikta veida informācija, vai arī tie ir iegūstami no Latvijas Republikas reģistriem, tādējādi atvieglojot atļaujas, licences vai saskaņojuma saņemšanas procesu.</p> <p>Noteikumu projekts paredz pieprasīt arī fizisko personu datus par akcionāriem – fiziskām personām – un amatpersonām tādā apmērā, kāds ir nepieciešams un vienlaikus pietiekams, lai novērtētu personu atbilstību normatīvo aktu prasībām. Bez noteikumu projektā paredzēto datu pieprasīšanas nav iespējams personas identificēt un izvērtēt atbilstoši kopējām tiesību aktu prasībām apdrošinātāju vai pārapsedrošinātāju pārvaldības jomā vai akcionāram saistošajām prasībām.</p>

	<p>Ņemot vērā minēto, noteikumu projekts ir piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai, jo nodrošinās, ka Latvijas Bankai būs pietiekama informācija, lai pārliecinātos, ka apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja veiktās darbības atbilst Likuma prasībām. Latvijas Bankai nav iespējas iegūt atļaujas, licenču vai saskaņojuma izsniegšanai nepieciešamos dokumentus un informāciju ar citiem līdzekļiem. Noteiktās prasības ir samērīgas, jo dokumentu vai informācijas apjoms ir rūpīgi izvērtēts un nesatur nevajadzīgas informācijas pieprasījumus, tādējādi nodrošinot, ka sabiedrības ieguvums ir lielāks par apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja tiesību un likumisko interešu ierobežojumu.</p> <p>Noteikumu projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pirmkārt, ar noteikumu projektu un tajā ietvertajām prasībām tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu – finanšu tirgus dalībnieku – interešu un sabiedrības labklājības aizsardzība); - otrkārt, nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē (apdrošinātājs vai pārapsedrošinātājs Latvijas Bankai sniedz tikai to informāciju, ko tā pati nevar iegūt no attiecīgajiem reģistriem); - treškārt, labums, ko iegūs sabiedrība, būs lielāks par noteikumu projektā ietverto prasību radītajām negatīvajām sekām – apdrošinātāja vai pārapsedrošinātāja tiesību ierobežojumiem.
Spēkā stāšanās	Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 8. panta otrajai daļai – nākamajā dienā pēc noteikumu publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžetu.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Salīdzinājumā ar spēkā esošajiem Noteikumiem Nr. 179 noteikumu projekts neparedz jaunas prasības.
Saistītie dokumenti	Ar noteikumu projektu saistītie dokumenti: 1) Likums; 2) Noteikumi Nr. 179.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Noteikumu projekts 2024. gada 24. jūlijā tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un par to līdz 2024. gada 7. augustam bija iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību tika informēta Latvijas Apdrošinātāju asociācija iebildumu un priekšlikumu sniegšanai.</p> <p>Noteikumu projekts 2024. gada 28. augustā tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, kurā par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi vai</p>

	priekšlikumi, atbalstot noteikumu projekta iesniegšanu apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.
Saskaņošanas rezultāti	Par noteikumu projektu netika saņemti iebildumi un priekšlikumi.